

Výtvarné jaro Kostelec nad Orlicí, foto M. Vojř a I. Lukavská, plakát pořadatel

VÝTVARNÉ SALONY UNIE HRADEC KRÁLOVÉ

V posledních letech se Unii výtvarných umělců, zapsaný spolek Hradec Králové, daří pořádat dva Výtvarné salony v jednom roce. Letos byl první Salon instalován v rozsáhlých prostorách empírového Nového zámku v Kostelci nad Orlicí, zasazeného do nádherného přírodního parku. Výjimečnou atmosféru letošního Salonu navozovala vlídná pozvánka k Výtvarnému jaru ilustrovaná zobrazením polychromované dřevěné plastiky Jaroslava Doležala s názvem Someliér. K vernisáži letošního Salonu konané v pátek 3. dubna návštěvníky pozval majitel zámku František Kinský. Bylo to i pozvání k návštěvě výstavy v průběhu jejího trvání do 10. května. Ve vstupní hale návštěvníky uvítaly ob-

razy s portréty mnoha členů starého českého šlechtického rodu Kinských, jejichž duch zde dává vyznít i výtvarným dílům současnosti.

Na vstupním panelu bohaté expozice byly informace o historii královéhradecké Unie, datující se od 8. října 1990. To čtvrtstoletí existence znamená řadu významných akcí. Po zahajovacím Salonu v Hořicích v roce 1993 je to již 28. výstava za účasti vždy přibližně půl stovky členů Unie. Salony hostila i další města, jako Hradec Králové, Litomyšl a Jaroměř. Výtvarné jaro v Kostelci nad Orlicí představuje návštěvníkům 152 výtvarných děl 43 členů královéhradecké Unie a dvou hostů z Polska. Jsou to Bohdan Wiczorek s temperami z cyk-

lu Kladska a Malwina Karpová s oleji různých námětů. V rozsáhlé expozici se setkáváme s obrazovou malbou, koláží, grafikou, fotografií, sochařskou, keramickou a sklářskou tvorbou. Některá díla patří do vícečlenných seriálů.

V úvodním slově vernisáže předseda Unie PhDr. Josef Bavor poděkoval hostiteli Františku Kinskému za již druhé pozvání do jeho Nového zámku, kde ve 13 sálech a prostorných chodbách je možno instalovat i rozměrná díla a sledovat je s patřičným odstupem. Hudebního doprovodu vernisáže se zhostila hudební skupina Pružná těla – muzikanti a pěvci z Vamberka. Představili zde svůj oblíbený jazzový žánr 40. let minulého století, jehož slávu stále připomínají.

Plakát Pavel Farský

Procházkou výstavních prostor lze vidět, že někteří tvůrci zůstávají věrni svému osobitému výrazu a pojetí tvorby, jiní umělci hledají cesty k vyjádření svých myšlenek a dojmů v novém pojetí a vyjádření. Takové hledačství vystihuje i uměleckou úroveň vyjadřující celkový charakter výtvarné expozice. Význam Salonu tkví i v zásadě, že vystavující autor sám provádí výběr své prezentace. Nejvíce vystavených děl je z oboru malby. Velkého prostoru k vystavení rozměrných obrazů využili třeba Petr Balíček v osobité digitální malbě intimně promyšlených námětů, Petr Kmošek připomíná bájně antické a biblické krajiny, Josef Bavor vycházející z reality přichází k fantastickému vesmíru. Jiří Marbach vystavuje své Meditace směřující k abstraktním geometrickým kompozicím, Lucie Staňková upřednostňuje kompozice vyjadřující všeexistující vztahy a Pavel Matuška směřuje své obrazy do humorných situací. Jiří Bohdanecský hledá neotřelé náměty vzdalující se od reality k poetickému vyjádření ve svém Procitnutí a Běhu času, Vladimír Plocek špachtlovou malbou se věnuje velkorysému vyjádření ducha krajiny, Zdeněk Rosák si volí námět městské krajiny v moderním výtvarném pojetí, Jana Stiborik odhaluje úvod ke triptychu v rozměrné malbě. Petr Špaček opouští geometrické vyjádření krajiny a směřuje k figurálnímu vyjádření Touhy, Jiří Vavřina v rozměrných olejomalbách zůstává věrný mytologii, akvarelová malba u Zdeňka Karáska nám přibližuje krajinu domova i vzdálené ciziny, akvarely Leony Kuťkové jsou tradičně věrné živé přírodě. Neobvyklé pohledy na Vážky nabízí na průhledném ručním papíru nyní volgogradská Petra Česnokova–Ondráčková.

V keramické tvorbě využívá konkrétního i fantastického pojetí Darja Čejková, Irena Hirai volí v keramice jako své náměty Menhiry a Mezníky. V taveném sklu zaujme Miloslav Říha výběrem ze seriálu Příběh Multiverza a Tamara Bohuňová vede v plastikách taveného skla k přemýšlivé pozornosti.

Sochařskou tvorbu prezentuje Eva Dlabáčková citlivým pojetím námětu Puberta, vedle Jaroslava Doležala s ukázkami loutek a dřevěným reliéfem Dobrý den múzo. Početnou skupinou tvůrců jsou fotografové. Třeba Miloš Vojíř prezentuje svoje pocity jako Doteky rána, nebo abstraktní Noční víření a jiné. Milan Michl představuje zde svůj Triptych a figurální pojetí Piety. Ivana Lukavská vytváří komponovanou fotografii antických i současných ženských postav. Jako jediný se Rudolf Mareček zabývá kaligrafií a ukázkami z tvorby vlastnické značky – exlibris. V kombinovaných grafických technikách vyjadřuje různé akce a sdělení Milada Harvilková, uměním kombinace prezentuje architekturu Pavel Mikuláš.

Orlickokostelecká expozice byla jen z části převezena do dalšího Salonu. Většina autorů zcela obměnila svůj výstavní soubor. Další Výtvarný salon Unie letošního roku byl instalován v Hradci Králové v Galerii Na hradě. Byl zahájen ve středu 24. června jako doprovodný program Mezinárodního festivalu Divadlo evropských regionů, i když to bylo již v průběhu festivalu. K Výtvarnému jaru přibylo několik autorů, výstavní kolekce byly většinou obměněny, jako třeba Jaroslav Doležal představil svoji biblickou dvojici z ráje, Petr Špaček přešel od nedávné figury k abstrakci. Hostující dvojici umělců z polského Kladska doplnily práce Polygrafické školy Velké Poříčí. Čestným hostem byl akademický malíř a grafik Vladimír Suchánek, dvacet let předseda Sdružení českých umělců grafiků Hollar. Vladimír Suchánek se představil třemi volnými rozměrnými grafickými listy ve své oblíbené technice barevné litografie.

Počet vystavujících v Hradci Králové stoupl na 54, z prostorových důvodů však byl vystaven menší počet a to 113 výtvarných děl. Byla však zachována umělecká úroveň a charakter Salonu. Počet vystavujících členů Unie doplnil Jiří Dudycha vynikající volnou keramikou Má vlast, když její úvodní melodii vyjádřil hrou na harfu. Dalším byl Ashot Arakelyan s městskou krajinou u něho neobvyklou. Dále Jan Černoš trojicí olejů Medúz, s jemnými krajinami Dagmar Jirouskové, hudební vzpomínkou Blanka Macháňová, polychromovanými dřevěnými sochami Zdeněk Macháček a další.

Na závěr uspořádaná derniéra, naplněná kulturním a společenským

Salon, zahájení foto I. Lukavská, část expozice foto M.Vojíř.

Marta Töpferová, foto M. Michl

programem, byl letošní Salon v neděli 6. září důstojně zakončen.

Jiří Soukup

VYSTAVUJÍCÍ AUTOŘI

Jiří Andrejs, Ashot Arakelyan, Petr Balíček, Josef Bavor, Jiří Bohdanecský, Helena Bednářová, Tamara Bohuňková, Darja Čejková, Jan Černoš, Petra Česnoková – Ondráčková, Eva Dlabáčková, Jaroslav Doležal, Tereza Drahoňovská, Jan Dinga, Jiří Dudycha, Zdeněk Farský ml., Zdeněk Farský st., Milada Harvilková, Irena Hirai, Miloš Chromek, Dagmar Jirousková, Zdeněk Kasarek, Petr Kmošek, Jaromír Kroš, Jiří Kříklava, Leona Kuťková, Ivana Lukavská, Zdeněk Macháček, Blanka Macháňová, Jiří Marbach, Rudolf Mareček, Pavel Matuška, Milan Michl, Pavel Mikuláš, Rudolf Němeček, Vladimír VOV Novotný, Miloš Petera, Vladimír Plocek, Milan Rejchl, Pavel Rejtar, Miloslav Říha, Zdeněk Rosák, Lucie Staňková, Marie Soukupová, Jana Stiborik, Michail Ščigol, Petr Špaček, Jiří Šindler, Zdeněk Šindlar, Oldřich Tlustoš, Jiří Vavřina, Miloš Vojíř, Martin Zeman.

Hosté: Bogdan Wleczorek, Malwina Karp, Michal Rejzek, Vladimír Suchánek.

PORTRÉT

Petr Rýdlo, foto J. Náhlovská,
ostatní foto M. Vojří

Neodmyslitelnou stálící posledních tří dekád minulého století ve výtvarné oblasti našeho regionu byl Petr Rýdlo. Narodil se 14. 5. 1945 v Jaroměři v rodině, kde otec i děda vlastnili firmu provozující výtvarné řemeslo. Od útlých dětských let se pohyboval mezi plakátovou tvorbou, návrhy na textil, realizací divadelních scén, renovování památek a nechyběla ani volná tvorba. To vše mělo vliv na dospívajícího Petra, a když zdědil ještě výtvarné nadání, nebylo pak divu, že projevil zájem obor studovat. Úspěšné absolvování střední školy uměleckoprůmyslové sklářské v Železném Brodě jej přimělo pokračovat ve studiu v Praze na vysoké škole. Měl to štěstí, že byl přijat do ateliéru skla k profesoru A. Fišárkovi a S. Libenskému, tehdy k líhni talentů vytvářející osobnosti schopné uspět ve světové špičce. Od těchto dvou významných pedagogů a autorů získal nejen svobodu výrazného projevu, ale také estetickou kritičnost, odvážnou monumentálnost a pokornou vyváženost. Díky své poctivé pracovitosti se tak stal perfekcionista. S dosaženým poznáním se neuspokojoval a vždy si našel čas k poznávání jiných kultur a uměleckých památek. Podnikl řadu studijních cest do zahraničí, v kterých nechyběly Čína a Japonsko.

Šíře tvorby je obdivuhodná. Začínal sklem od menších vitráží, přes skleně-

Skleněná leptaná vitráž, 1980, chirurgická
kliniky fakultní nemocnice HK

né výtvary (sklenice, závěsné svítidla) až po prostorové artefakty uplatněné v architektuře (mozaika), nebo umístěné v exteriéru, kovové kombinované se sklem. Tužka a barva, nezbytná součást návrhářské činnosti jej přiměla k tvorbě obrazů. Ta se stala náplní druhé části pro něho typické a těžko napodobitelné tvorby. Zkušenosti z jistého oprostění od reálného pohledu v práci se sklem, autorovi poskytlo možnost v malířské technice uplatnit abstraktní formu vyjádření, často obsahující jinotaj. Tím umožnil pozornému divákovi vnímat dílo jako zdroj hledání širších myšlenek autora sdělení.

Od roku 1976 byl členem Svazu výtvarných umělců východočeského

Váza křišťálová s nálepy, 1983, 34 x 18 cm
Skleněná světelná plastika, 1991,
300 x 300 x 140 cm

Skleněná plastika, 1985, 500 x 430 cm,
podstavec 150 x 195 cm

střediska v Hradci Králové a po roce 1989 členem nástupnické organizace Unie výtvarných umělců. Veřejnosti začal své práce představovat brzy poté, co vstoupil na profesionální scénu a vystavoval v celku pravidelně. Bylo to účastí na společných výstavách v Hradci Králové (1971, 1983), v USA (1973), v Praze (1976, 1984), Vídni (1977) a samostatně ve Vídni (1977), v Hradci Králové (1979, 1986, 1993), Jičíně (1986), Paříži a Nimes (1987),

v Karlových Varech a Jaroměři (1988), a v Pardubicích (1989, 1999). Svými díly je zastoupen ve sbírkách GMU Hradec Králové, Galerie výtvarného umění Karlovy Vary, Východočeské galerie Pardubice, Galerie Nimes a Angouleme ve Francii. Společenského uznání se mu dostalo v roce 1986,

Tušení, 1996, olej, dřevo, 180 x 135 cm

Na cestě ke slunci, 2009, olej, dřevo, 110 x 110 cm

když obdržel titul zasloužilého umělce.

V roce 1982 se seznámil s fotografem M. Vojřířem a zmíněné seznámení se postupem času proměnilo ve významné přátelství, kterému dnes vděčíme za zachovanou dokumentaci tvorby Petra Rýdla. Vznikala postupně, když jej navštěvoval v jeho bydlišti v Jaroměři, nebo na chalupě v Hajnicích s přistavěnou galerií naplněnou jeho pracemi. Obě místa, na kterých mu velice záleželo, budoval s velkou láskou jako oázy klidu a pohody. Tam maloval a sprádal plány na vydání vlastní monografie, po které velice toužil. Zákeřná nemoc její uskutečnění neumožnila. Zemřel 16. 10. 2009 ve věku 64 let.

OBRAZY Zdeňka Farského

Autor Z. Farský na vernisáži

Pohled do expozice, foto P. Suchánek

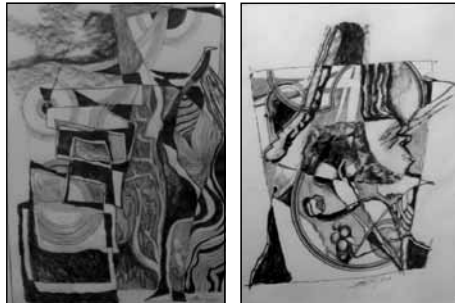
Vystavená kolekce obrazů v Městské galerii Zázvorka v Novém Městě nad Metují ve dnech 19. 2. až 18. 4. , byla pro toho, kdo autorovu tvorbu znal, velkým překvapením. Typický grafik, formovaný profesí výtvarníka v podnikové propagaci a reklamě, se představil malbou ve středním formátu. Obdobně překvapen byl kurátor výstavy Ing. Petr Suchánek, který pro vysvětlení položil autorovi obdobnou otázku...

Možná je to pravda, ale samozřejmě jsem kreslil a také maloval obrazy již dříve. Roku 2005 mně však postihla mozková příhoda. Skončil jsem v nemocnici v Žacléři a později v Kladrubech na rehabilitaci. Dva roky nebylo jisté, zda ještě někdy budu vůbec schopný pracovat. I když se můj stav postupně zlepšoval, ukázalo se, že ke grafice se už nevrátím. Stále mně však tížila myšlenka, že přece nemohu zahodit, těch třicet roků práce. Vlezl jsem do ateliéru a začal škrábat po papíře.

První pokusy tužkou vycházely z automatické kresby, která byla záměrně ovlivňována ve směrech a tvarech. Nosná linka ohraničující plochy lákala plochy vyplňovat. Nahodilosti se začaly formovat do krajinných podob, které měl autor uchovány v paměti z dřívějších dob. Zdařilé pokusy se postupně rozšířily

o figurální náměty. K významnému vývojovému posunu přispěla výzva kamaráda k ilustraci jeho básnických sbírek. Přiměla jej kombinovat kresbu tužkou s akvarelem a prostřednictvím velkého množství kreseb se propracoval k abstraktnějšímu výrazu. To byl již krůček k oživení tužkových kreseb do barevné podoby s námětem konkrétnějším k tématu abstraktnímu. Vystavené obrazy jsou v podstatě variacemi původních kreseb vznikajících od roku 2012.

Novoměstská výstava Zdeňka Farského není jen o jeho tvorbě z posledního období, ale také o mravní síle člověka, poprat se s nepřízní osudu a také o terapii, kterou umění poskytuje.

Tužkové kresby, nedat, 42 x 29 cm

Filosofie kruhu, 2013, olej 110 x 100 cm

PŮL STOLETÍ TVORBY
Václava Zemana

Autor si připomenutí svého tvůrčího a životního výročí o rok prodloužil. Měl pro to jistě své důvody. Naposledy samostatně vystavoval před osmi lety a bylo asi žádoucí přece jen o sobě dát vědět, tak jak tomu bývalo v letech minulých. Vybral si k tomu Skuteč, jak již několikrát, místo v jehož blízkosti v obci Žďárec od dětství vyrůstal a kam se také po studiích v Praze vrátil a v rodinném sídle žije dodnes.

Vernisáž, autor V. Zeman a ředitelka VČG H. Řeháková, foto z expozice M. Zeman

Pohled do části expozice

Výstavu, konanou v období od 23. 4. do 9. 6. v Městském muzeu, uvedla ředitelka Východočeské galerie v Pardubicích PhDr. Hana Řeháková. Expozice obsahovala 28 obrazů a 6 plakátů. V úvodu svého vystoupení připomněla základní biografické údaje, i to, že Zemanova tvorba má široké rozpětí, v němž je zastoupena užitá i volná grafika, ilustrace a závěsné obrazy. Ve zbývajících částech se věnovala dvěma stěžejním oblastem Zemanovy tvorby z let 1960 až 2015, zastoupeným právě na této výstavě.

Vzpomněla dnes již historická šedesátá léta, která významně pozna-

Hospoda ve Žďárci, 2014, olej, 64 x 42 cm

Dobry den pani Campbellova, 1971, filmovy plakát, A1

menala českou kulturu, ve které měl specifickou roli i filmový plakát, protože se jím zabývali tvůrci disponující nebyvalou invencí. Plakát se také stal výchozím námětem na počátku Zemanovy profesní cesty. Druhou zmiňovanou oblastí je figurativní malba, zvláště portréty, ve kterých dominují ženy spolu s tvary jejich těl. Zde autor uplatnil poznatky získané u profesora Karla Svobinského, vnímat dívčí a ženskou krásu, ladnost linky a vyjádřit ji tužkou a štětcem. Zeman por-

Sedící žena, 2013, olej, 64 x 42 cm

Proměna, 1970, olej, 90 x 60 cm (majetek VČG Pardubice)

tréty a tvary ženského těla zpracovává jako konkrétní situace umístěné do abstraktního prostoru, aby tak upoutal pozornost při sledování ženských tajemství, tvarů, linií, barvy a světla. Používá také šerosvitu Jana Zrzavého, ke kterému chová velký obdiv. Výsledná díla prozrazují, že autor uplatňuje estetiku zavedenou Amedeem Modiglianím i dalšími tvůrci, kteří upřednostňují ladnost tvarů a nelomené čisté barvy, aby vynikla sledovaná lyričnost.

Děvče s šátkem, 2014, olej, 64 x 42 cm

Oldřich Tlustoš NA HRADE

Slavnostní vernisáží ve středu 9. září byla zahájena v galerii Na Hradě výstava díla Oldřicha Tlustoše. Tradičně ji otevřel předseda UVU Dr. Bavor a za zdravotně indisponovaného Dr. Josefa Šůvu se ujal úvodního slova malíř Miloš Petera. V hudebním programu vystoupili vyučující pardubické konzervatoře Jaromír Hoenig a Silvie Mechová na flétny a Sylva Hoenigová na klávesy. Oldřich Tlustoš, který je v letošním roce jubilujícím autorem patří k mimořádným zjevům hradecké UVU. Studoval na AVU v Praze u prof. Spa-

Protagonisté zahájení dr. J. Bavor, M. Patera, autor výstavy O. Tlustoš, foto zahájení a expozice I. Juranová

Exponáty z raného období

niela, vynikajícího představitele české medaile. V Tlustošově expozici se setkáváme s osobitým a vyzrálým dílem v udivující šíři záběru. Od plošného pojetí abstraktních pláten, přes reliéfy a medaili až po objekt a plastiku, kde je v materiálu použito dřevo. Tlustoš vstupoval na výtvarnou scénu v polovině 60. let, kdy byl spoluzakladatelem hradecké skupiny Horizont. Z tohoto období je zastoupen reliéfy „Zápas“ (1964), „Otevřená rána“ (1968) a „Červená hvězda“ (1968). Z obrazů to jsou „Meditace“ (1961) „Deštná krajina“ (1962) a „Červená karta“ (1964).

Pohled na část expozice

V poněkud odlišném pojetí „Poslední večere“ (1967) a „Kyklop“ (1966). Obrazy charakterizují promalované plochy s pastozními a strukturálními místy budícími pocit suchého povrchu v kultivovaném koloritu. V této linii jsou držena i díla posledních let. Mezi nimi však můžeme vysledovat dvě roviny podání. Jedna, v geometrizujících, tvrdších a dramatictějších formách, (ku př. „Skalnatá krajina“, „Nuda ve městě“), zatímco ve druhé rovině se dostává až do poloh lyrické abstrakce a imprese („Nepokojná noc“, „Chladné ráno“, „Les“). Mezi touto tvorbou

Crashtest, 1998, olej na plátně, 105 x 105 cm

Stránka z katalogu, M. Vojtěch 2011

průběžně vznikají i medaile, se kterými se účastní přehlídek FIDEM v zahraničí (Londýn, Wrocław, Seixal Portugalsko) i významných přehlídek tuzemských (Mánes Praha, Moravská galerie Brno, Pražský Hrad). Jimi je zastoupen ve sbírkách NG v Praze, GMU v Hradci Králové, Vatikánských sbírkách a soukromých sbírkách ve Francii, Švýcar-

sku, Ekvádoru a Holandsku. Je třeba se zmínit o plastikách provedených ve dřevě (nejstarší z r. 1993 „Žoldněř, 1995 „Krajina s kapličkou“ a „Kukla“, až po poslední z r. 2010 „Plachetnice ze zelenou bójkou“ a „Převís“. Některé z nich jsou umocněny barevnou polychromií, či barevnou plastickou dominantou. Zaujal mně dřevěný objekt z r. 1995 „Konec třicetileté války“, kde jsou dominujícími prvky pěstrosí pera a provaz. S nimi poslední dílo visící v předsíni, obraz z r. 2015 „Andělíček–strážníček“. V modré monochromii s neobvyklou figurální kompozicí anděla s křídly a mečem. Nad hlavou mu visí (či odlétá?) přilba. Cítím v tom životní bilancování s nahlédem ironie a sarkasmu. Oldřich Tlustoš ve své expozici představil na 33 obrazů, 9 dřevěných plastik, 1 pískovec, 2 sádrové portréty, 4 komorní plastiky provedené v mědi, 5 dřevěných reliéfů a 42 medailí. Úctyhodné dílo, které by si zasloužilo mnohem obsáhlejšího zhodnocení. Autor bezesporu patří k elitě hradecké UVU. Miloš Petera

DVĚ MONOGRAFIE – události roku Unie

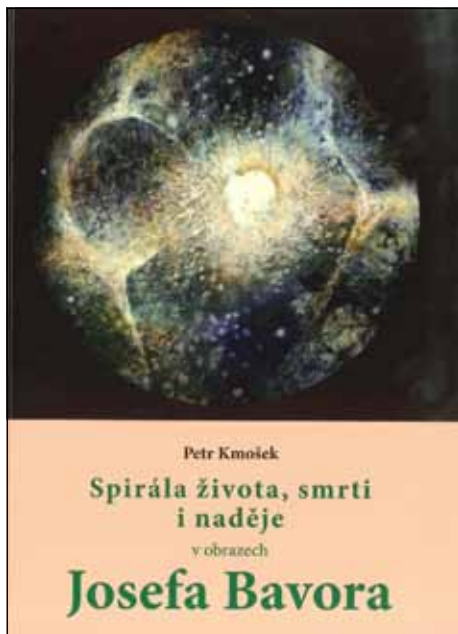
Mezi významné události Unie výtvarných umělců Hradec Králové na začátku roku 2015, jistě patří vydání dvou monografií díla jejích členů Pavla Matušky a Dr. Josefa Bavora.

Pavel Matuška, rodák z Třebechovic pod Orebem (1944) se věnuje po léta kromě jiného i výtvarnému humoru. Svoje kresby publikoval úspěšně v novinách a časopisech domácích i např. ve švýcarském humoristickém časopisu Nebelspalter. Získal řadu ocenění v domácích i zahraničních soutěžích. Věnuje se také malbě a dřevorezbě s přiléhavou, napovídající legendou v názvu děl. Na knižním trhu se objevily již dříve publikace prezentující Matuškovu tvorbu. Ještě v minulém století to byla kniha kresleného humoru s názvem Žiju, povolení mám. V roce 2006 v galerii Hrozen v Českých Budějovicích byla pokřtěna rozsáhlá monografie výtvarného humoru v kresbě, malbě a dřevorezbě s názvem Usmívání. Publikace dobře prezentovala Matuškovu dílo, dávala nahlédnout zblízka, „přes rameno“, do jeho tvorby. Umění milovná veřejnost přijala umělcovo vy-

znání s velkým zájmem a proto není divu, že se objevuje jeho pokračování jako Usmívání 2. Seznamuje veřejnost s Matuškovým dílem opět s humorovým podtextem pro jednotlivé obrazy. Kniha vyšla tentokrát v nakladatelství Dalibora Maliny ve Vsetíně za spoluúčasti cestovní kanceláře Tour Vsetín. To byl také důvod, proč byla zvolena vsetínská galerie V poschodí jako místo křtu této zajímavé monografie. V úvodu se Pavel Matuška vyznává z podnětů vedoucích k navázání na předchozí Usmívání, neboť čas uplynul a přinesl spoustu nových zážitků a životních změn. Kniha by vedle usmívání mohla vést i k zamyšlení nad sebou samým, okolním a snad i celým světem. Úvodní slovo je doplněno kresbou ukazující na těžkost dožití nedávných sedmdesátin

autora. V ukázkách z díla pak sledujeme, s jakým nadhledem se Pavel Matuška vyjadřuje třeba k lékařství nebo řemeslům, pohostinství a jiným bohu libým činnostem, ke zvířatům, turistice a sportu. Zajímavé je ztvárnění mnoha osobností s příslušným atributem, jako třeba Gogola s odznakem Revizora. Dokumentární doplnění významu díla představuje výběr ze zápisů v návštěvnických knihách Matuškových výstav. Jistě se časem další moudra – příléhavé gloxy objeví. A to je dobře.

Druhá monografie nese název: Spirála života, smrti i naděje v obrazech Josefa Bavora. Autorem je doc. PhDr. Petr Kmošek, CSc., malíř, pedagog Katedry výtvarné kultury Univerzity Hradec Králové, který je významným publicistou výtvarného umění a také osvědčeným autorem mnohých monografií o výtvarných umělcích. Svůj přehled o výtvarném umění a úžasné zkušenosti v této oblasti využívá i při dokumentaci života i výtvarného díla Josefa Bavora. Autor v textové části sleduje jeho život krok za krokem od dětství ve Lhoticích, kde se v roce 1944 narodil, přes počátek výtvarného vzdělávání na Střední odborné škole výtvarné, nyní Václava Hollara (1958 až 1962), studium na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (1965 až 1971) s intermezem základní vojenské služby a práci v propagaci Agrostroje Jičín. V roce 1971 nastoupil na místo anatomického malíře na Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy Hradec Králové, diplomovou a rigorózní práci na téma portréty obhájil a promoval v roce 1975. Významným krokem bylo v roce 1995 přijetí do Unie výtvarných umělců Hradec Králové, kde je nyní předsedou. V životní dráze jsou jako zářivé milníky uvedeny výstavy, počínající rokem 1979, s prezentací malby, anatomické kresby zpracované s výtvarným citem a příležitostné grafiky.

V textové části o životě Josefa Bavora jsou připomenuty i osobnosti výtvarného života z řad pedagogů i studijních kolegyň a kolegů dokazující vysokou úroveň „Hollarky“ i výtvarného směru na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy Praha. Mezi pedagogy je to třeba nezapomenutelný Cyril Bouda, v životě velmi skromný člověk. Josef Bavor k němu říká: „Mám tu čest považovat se za jeho posledního žáka.“ Přátelství navázaná za studií nezanikají. Úctu projevuje Josef Bavor třeba tím, že uspořádal několik výstav kolegů z „Hollarky“, jako setkání po 50 letech, výstavu nezapomenutelného malíře, myslitele a pedagoga Jiřího Patery a mnohých dalších.

Textová část o 170 stranách je doplněna bohatou ilustrací, patří k ní resumé v angličtině a němčině, poznámky a seznam použité literatury. Následuje obrazová příloha v rozsahu 137 stran a na závěr seznam obrazových příloh, jmenný rejstřík a vizitka autora publikace doc. PhDr. Petra Kmoška, CSc., který ozdobil knihu skvělým jazykem hodnotícím bohatý život, dílo mimořádné umělecké a dokumentační úrovně, pedagogickou a organizačtorskou činnost PhDr. Josefa Bavora.

Knihu vydala RETA CZ, a. s., jejíž představitelé byli přítomni slavnostnímu křtu dne 14. května 2015 ve Sloupovém sále budovy Lékařské fakulty Na Hradě.

Obě publikace věnované osobnostem Unie výtvarných umělců, z. s., Hradec Králové jsou obohacením české uměnovědné literatury.

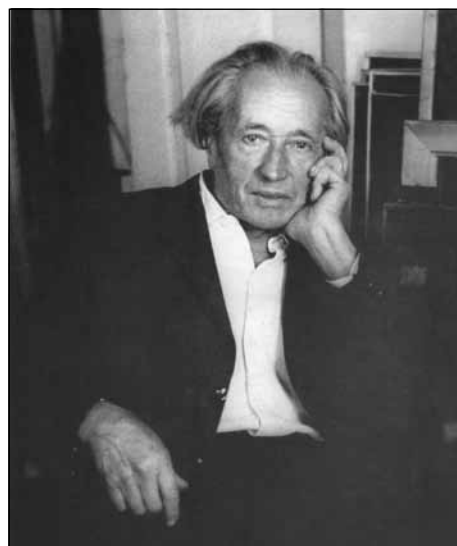
Jiří Soukup

LISTÁRNA

SETKÁVÁNÍ s Karlem Šlengerem.

Malíře Karla Šlengeru jsem poznal v Domě umělců v Hradci Králové v polovině 70. let. Setkávali jsme se tam v komisích Českého fondu výtvarných umění Díla. Byl osobností, měl charisma, čistou dětskou duši a víru ve správnost své věci, své malířské cesty. Té podřídil vše. Celoživotní strádání, velká zklamání, včetně nezájmu o jeho práci. V komisích Díla ho neměli rádi. Byl originál a byl svůj. Dělal to jinak, než se požadovalo. A tak jej přijímali s jakousi nadřazeností a shovívavostí, aby si starý pán vydělal nějakou tu korunu, zatímco co oni brali statistické honoráře. A říci před nimi, že Šlenger je kvalita? Hned bylo zle.

Do komisí v „domečku“ vždy přicházel plaše a nejistě. Určitě mu nesedělo prostředí totalitních úředníků přes umění. Postávalo nás tam třeba třicet, všichni nervózní, jestli vrchnost nechá vydělat. A on vstupoval mezi

Malíř Karel Šlenger, foto archiv autora

nás, s každým si podal ruku a představil se. Napoprvé mě to hodně překvapilo. Pak už, při těch dalších setkáních, zůstával obyčejně blízko mě, po tom rituálu podávání ruky. Jakoby hledal ochranu před tím, co si zas bude muset vyslechnout. Byl úžasný idealista. Stále jakoby nemohl pochopit, že je tak malý zájem o jeho práci, když do ní dával celé své srdce a poctivě pracoval. Byl jsem jednou náhodným svědkem jurování Šlengerových obrazů. V uniformní šedi nic neříkajícího komerčního malování byly jeho obrazy zjevením. Upoutávaly na první pohled svou výlučností. Pochopitelně to komisi dráždilo. Několikrát kolem nich prošli se zjevnými rozpaky. Nikdo nechtěl říci svůj názor jako první. Nakonec to zůstalo na předsedovi komise. I ten ale začal s otázkou: „Řekněte mi, co uděláme s tím Šlengerem? Je to takové tmavé, pochmurné, žádný optimismus v tom není. On už to ani jinak neumí. Já bych to nedoporučil. Na druhé straně on sem zas tak často nechodí, možná že bychom mohli trochu přivíít oko.“ Následovala trapná odmlka. Opět se nikdo z členů komise nepostavil za jeho obrazy. Předse-da uzavřel jurování slovy „no, víte co? Pustíme mu to. Ta tisícovka co za to chce, nejsou zas tak velké peníze.“

Taková byla jeho umělecká cesta životem. Byl to zcela výjimečný příběh plný sebeobětování a častých zklamání. Pracně a obtížně sháněl peníze na nejnужnější obživu a malířské potřeby. Často neměl ani na plátno a maloval na jutové pytle. Ale je to uhrančivá zpověď duše citlivého člověka. Člověka co zcestoval (ač neměl žádné velké peníze) kus světa, a kterému rámy na jeho první výstavu v Praze koupil malíř František Tichý. A přesto dokázal vzít do ruky housle nebo harmoniku, zahrát a zazpívat si. Jeho dílo má v sobě onen charakter „neumění“, jakýsi druh zdánlivé nešikovnosti, neotesanosti,

ROZLOUČENÍ

místy až urážlivé obhroublosti rukopisu. Ale po chvíli zjistíte, že to je právě ten punc opravdového umění. Je v tom smutek, nota, ve které jsou napsány všechny velké básně. Šlenger je vytvořil v obrazech.

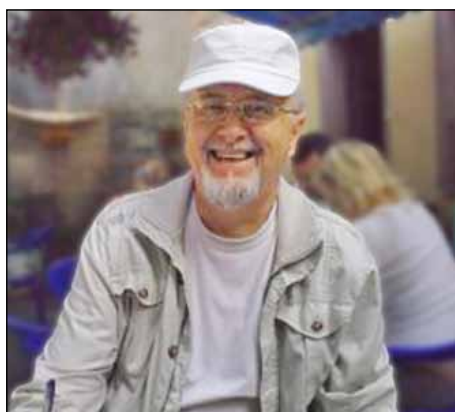
V dusivé normalizační atmosféře Hradce Králové 70. let najednou došlo k zázraku. Tehdejší ředitel Krajské galerie Dr. Josef Sůva uspořádal Šlengerovi výstavu a následně vyšla v Krajském nakladatelství Kruh jeho monografie. To už vstupoval do posledních let svého života. V nich si často stěžoval na své nemocné oči, které mu bránily v práci. Přestal jezdit do komisí Díla a už mi ani nepodepsal monografii, co mi věnoval. Mám ji dodnes ve své knihovně. Byl zklamáván nezájmem lidí o své obrazy v tehdejší době. Ale myslím si, že ještě víc by byl zklamáván v té době dnešní. Pocta, které se mu dostalo s tak velkým zpožděním od Národní galerie, už nemůže nic změnit na hořkosti života, jaký musel prožít. Vše co maloval, bylo přesvědčivé, protože vše okusil a zaplatil za to svou daň. Neměl ostré lokty, nebyl obchodníkem, což ani skutečný umělec být nemůže. Promlouval jen a jen upřímností a opravdovostí svých obrazů. Ty dokázaly ocenit jen nemnozí, co měli citlivou duši a velice pozorné oči. Ostatně Šlengerovo dílo, jako každé, muselo projít tím neúprosným soudcem, jakým je čas. A já myslím, že v něm plně obstálo a potvrdilo svou kvalitu.

Karel Šlenger zemřel 2. března 1981 v Praze ve věku 78 let. Převážnou část svého života strávil v Chomutovicích u Jičína. Velkou zásluhou své vnučky Hany Šlengerové neupadlo jeho dílo v zapomenutí. Rok 2005 přinesl Šlengerovi zaslouženou satisfakci. Jeho obrazy byly restaurovány v dílnách Národní galerie. Od konce října 2005 do 15. ledna 2006 mu uspořádala výstavu celoživotního díla a byl zakoupen do sbírek. Současně s tím vydala obsáhlou monografii s textem Dr. Tomáše Vlčka. Karel Šlenger je bezesporu jednou ze silných osobností výtvarného umění, která přesáhla význam Východočeského regionu.

Miloš Petera

NG v Praze, 2. 11. 2005, M. Petera s vnučkou H. Šlengerovou, správkyňou díla

Vlastimil Kačírek, foto archiv

Malíř a grafik **Vlastimil Kačírek** se narodil 5. 11. 1943 v Praze. Studoval obor ocelorytce na Škole ústředí uměleckých řemesel při Průmyslové škole bytové kultury v Praze, Střední odbornou školu výtvarné práce (1960 – 1963) a soukromě (F. Tichý, V. Kytka, L. Navrátil). Ve své tvorbě se zabýval klasickou mědirytinou i kombinovanou technikou, volnou grafikou, ex libris a věnoval se také malbě. Pracoval s přírodní kůží, vytvářel miniaturní i komorní objekty. Ohlédneme-li se nazpátek, zjistíme, že jeho dílo je úžasné, jemné a jako by zůstalo v ústraní. Jeho krásné mědirytiny či ocelorytiny, zpravidla malé velikosti, či miniatury, se ve světě příliš nenacházejí. Zřejmě vůči němu má svůj dluh i odborná publicistika. Výjimkou byl PhDr. Mirko Kaizl, který napsal do Contemporary Exlibris Artists, sv. 2, 1986 tj. známé encyklopedie vydávané v Portugalsku p. Arturem Marió de Mota Mirandon. Veřejnosti svá exlibris představoval zejména v 80. a 90. letech na společných výstavách v Hradci Králové v Galerii Na mostě (1986, 1988, 1997), ale také v Praze Galerii „d“ (1988) a v Karolinu (1998) na výstavě k 650. výročí univerzity Karlovy. Později je zastoupen na výstavě Umění v čase studené války v Riegersburgu, Barokschloss (2009). Šlo o období, kdy bydlel v Trutnově a byl členem našeho sdružení. Dostal se do situace, kdy je donucen prodat domek a stěhuje se do Vilémova u Golčova Jeníkova, což mu příliš neprospělo. Ztrácí kontakty s rakouskou klientelou, zažívá nevýhodné smlouvání s obchodními partnery a zhoršil se mu zrak. Grafice se přestal věnovat, a když se mu navíc rozpadlo manželství, navrací se zpět do našeho kraje, do Jičína. Zdravotní a sociální poměry jej donutí k životu na ubytovně. Po všech stěhováních přichází o většinu nástrojů, ztrácí motivaci a to vše jsou důvody k přerušení kontaktů se sdružením. Žije v ústraní a mimo pár sběratelů exlibris je ve-

řejně neznámý. Od roku 2013 nachází střechu nad hlavou v Sobotce, v tamním pečovatelském domě. K další umělecké tvorbě je motivován z okruhu jeho příbuzenstva a výsledkem jsou vytvořené objekty z papíru, obrazy z náhodných skvrn a knižní ilustrace k Výboru z tvorby Irmy Geisslové. V tomto období obnovuje spojení s naším sdružením, ale z jeho prací už je cítit, v jaké stavu se nachází. Poslední velkou prací byl rodokmen rodiny Jana Spirita. To už byl hodně nemocný a ani potřetí implantovaný defibrilátor, jej od jeho skonu nezachránil. Zemřel 5. srpna v Jičíně a odcházel z tohoto světa v přítomnosti příbuzných, kteří pak v úzkém kruhu s přáteli se s ním rozloučili v Husově sboru na Vinohradech. Urna byla potom uložena v kolumbáriu k jeho rodičům, jak si přál. Rozlučme se s naším kolegou tichou vzpomínkou k uctění památky umělce, který bravurně ovládal grafické řemeslo.

PF 86, 18 x 10 cm

EXL 18 x 12,5 cm

Bez názvu, nedat., akvarel 21 x 26,9 cm

Bez názvu, nedat., akvarel 21 x 12 cm

Předvánoční setkání skutečně ve středu 10. prosince 2014 v budově A – sportu, bylo jednou z dalších variant vyhledávání vhodného místa pro naše společná setkání po dobu našeho dočasného exilu. Potřebný servis s takovou akcí spojený, zajistil provozovatel, a tak tentokrát pečovatelská starost našim kolegyním odpadla. Vyvarovala se alespoň rizik spojených s předem těžko odhadnutelnou účastí členů na setkání. Mimo šesti omluvných byla účast 53% a byli to většinou ti, kteří se rádi vidí, pozdraví se a pohovoří. Jisté rozptýlení ve volné části schůzky poskytly tamní bowlingové dráhy, ale moc to ve svém souhrnu, v tak rozlehlém sále, atmosféru blížících se vánočních svátků nepřipomínalo. Obsahově program zůstal věren zvyklostem let předcházejících. Předseda pohovořil o naplnění vytýčených úkolů a představil nové členy, fotografa MVDr. Rudolfa Němečka a architekta Zdeňka Karáska. Nebylo opomenuto poděkování **Královéhradeckému kraji, Mariusu Petersen, Elektrárně Opatovce, Střední škole propagační tvorby a polygrafie z Velkého Poříččí, Městu Hradec Králové a tiskárně Dukase**, kteří svými příspěvky podpořili záměry sdružení uskutečnit. Současně byla připomenuta potřeba vyhledávání dalších podporovatelů, jako záruky budoucích realizací. Byly oznámeny termíny příštích členských výstav na zámku v Kostelci nad Orlicí, s poznámkou o její nákladové výhodnosti a již tradičního Východočeského salonu Na Hradě v Hradci Králové. Upozorněno bylo na naše webové stránky a jejich využívání k aktuálním sdělením. Připomenul se také nový provozovatel Galerie Barbara svou výzvou k účasti na výstavách, které jsou pořádány pod patronací magistrátu města. Rozdávání novoročních přání některými aktivními kolegyněmi a kolegy přece jen trochu připomnělo blížící se vánoční svátky, předzvěst konce roku 2014.

Naproti tomu dubnová členská schůze, v letošním roce pořádaná v galerii v přízemí Knihovny města Hradce Králové, byla zdařilou volbou. Komornější místnost v sousedství prostoru s expozicí plastik, byla odpovídající našemu jednání. Po dvou letech byla schůze opět volební, s programem projednávajícím otázky, jež se týkají organizačního zázemí interního chodu naší organizace. Prvořadým úkolem bylo naplnit povinné úkony z takovéto schůze vyplývající, volbou mandátové komise a instruktaží k průběhu voleb, včetně sdělení postupu k výběru členů rady prostřednictvím hlasování na kandidátní listině. Hlavní zpráva o činnos-

Knihovna města, členská schůze 28. 4.
Foto: M. Vojříř

ti a hospodaření za uplynulé období, mimo rekapitulace vykonaného, zaujala konstatováním zvýšené aktivity členů ve výstavní činnosti. Projevilo se to také větším zastoupením na Výtvarném jaru v Kostelci nad Orlicí. Kvalitu kolekce ocenil vlastník galerie František Kinský a rozhodl tento projekt povýšit na biennale. V souvislosti s představením nových členů Tamary Bohunkové, sklářky a Martina Zemana, fotografa, bylo příznivě konstatováno, že za hodnotící období více členů přibýlo, než ubylo. Zmíněna byla připravovaná 1. výstava reprezentující naši Královéhradeckou Unii v zahraničí, v Polském Klodsku. Nechybělo poděkování členům, kteří se aktivně podílejí na činnosti v oblasti organizační, realizační a administrativní, jmenovitě E. Dlabáčkové, D. Jirouskové, Z. Farskému ml., M. Vojřířovi, ale také J. Chadimovi za dokumentaristiku a následnou publicitu v jeho Fotorevue i zdařilé medailonky například o kolegovi P. Špačkovi. Kritické vyjádření směřovalo do řad netolerantních členů za neomluvenou neúčast na našich společných setkáních.

Zpráva o hospodaření konstatovala prozatím příznivý stav na straně příjmu, tvořeného členskými příspěvky a příspěvky sponzorů, které tak pokrývají výdaje spojené s činností a vytvářejí nezbytnou rezervu pro nepříznivé období. Následující revizní zpráva vyjadřovala kontrolní postupy účetní agendy a zmínila nedostatky v několika málo případech neuhrazených členských příspěvků.

Následoval samotný akt volby, který byl ukončen sdělením předsedy mandátové komise o výsledku a počtu hlasů pro jednotlivé kandidáty. Z výsledků voleb bylo zřejmé, že stávající členové rady dostali důvěru na další dva roky a na nejbližším zasedání rady pak byly potvrzeny kompetence a dosud zastávané posty a oblasti pro jednotlivé zvolené členy.

Neméně důležitým bodem byla rozprava, vyplývající ze změn v občanském zákoníku, k nutné aktualizaci stanov. Členská základna návrh obdržela k prostudování předem a tak tlumočené věcné doplňky byly zapracovány a změna našeho sdružení na spolek byla jednomyslně schválena. 59% účast umožnila volby a schválení stanov považovat za

právoplatné. V samém závěru rozpravy vyjádřil Ing. J. Soukup poděkování členům Unie za blahopřání k uvedení do síně slávy a P. Matuška prezentoval vydání své nové knížky. Patříčně oceněna byla inovace pohostění v podmínkách k jeho zajištění ne zrovna příhodných.

Kdo pozorněji sleduje jak naše organizace nebo její členové jsou v pozornosti regionálních médií, musí souhlasit s názorem, že se přece jen oproti předcházejícím letům frekvence publicity zlepšila. Největší posun byl vyzorován u rozhlasu, kdy s určitou pravidelností (kolem 14.45), naši členové v rozhovorech informují a zvou na své výstavy (P. Matuška, M. Ščigol, H. Bednářová, O. Tlustoš), hovoří o tvorbě inspirované profesí (J. Bavor), o památkách v Litomyšli (J. Dudycha), nebo uvádějí redakční příspěvky o výstavách v hradeckých galeriích. V tisku jsou to informace obdobné, ještě zopakované na internetu. Nejčastěji to byly Rychnovský a Hradecký deník a Mf Dnes. Mimořádným bylo publikované zamýšlení F. Cingera (Právo, 25. 4.) nad již šestnáctou knihou karikaturisty Vladimíra Renčína Husité, Husáci a my (Eminent, 240 stran). Připomněl, že téma husitství se vine celým Renčínovým dílem a je pro něj neutuchající inspirací. Texty středověkých kronikářů samy o sobě humorné nejsou, ovšem ve spojení s klasikem českého kresleného humoru dostávají často aktuální náboj. Zcela mimo náš žánr byl také publikován rozhovor s naším členem Ašotem Arakeljanem (Slovácký deník, 2. 5.), jenž zasvěceně, jako rodák z Arménie, vystudovaný historik a malíř, odpovídal na otázky šéfredaktora na aktuální vážné téma současnosti – Evropě hrozící osud ztracené civilizace.

V tomto roce si významná životní výročí připomněli **František Kalenský** 10. 2. 1945, **Zdeněk Farský** 30. 5. 1940, **Oldřich Tlustoš** 2. 7. 1935, **Michail Ščigol** 26. 8. 1945, **Marie Poludová** 16. 10. 1945, **Vladimír Plocek** 30. 12. 1930. Radu těší, že jsou stále v kontaktu s naším spolkem a vyslovuje spolu s ostatními členy přání, ať jim zdraví i nadále umožňuje pokračovat v jejich tvůrčí práci a účastnit se našich společných setkání.

Věk	>35	>50	>65	>70<	cel.
ženy	2	8	6	2	18
muži	5	5	16	35	61
cel.	7	13	22	37	79

Zastoupení našich členů z okresů.

okres	HK	Jl	NA	RK	TU	ost.
ženy	6	-	1	2	2	7
muži	18	2	7	3	7	24
cel.	24	2	8	5	9	31

JEDNOU VĚTOU

Náš čestný člen, publicista Jiří Soukup vstoupil do královéhradecké Síně slávy jako nejúspěšnější sportovec roku 2014. Stalo se to na slavnostním vyhlášení v královéhradecké Filharmonii 25. února, kdy byl oceněn jeho celoživotní přínos pro město v oblasti sportu a kultury. UVU jménem vedení k této poctě gratulovalo a popřálo našemu kolegovi do dalších let ještě hodně energie v jeho aktivitách.

Dne 13. 6. proběhl již V. ročník Dne otevřených ateliérů, pořádaný v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. Vždy, přibližně ve stejném časovém období, se naskytá ojedinělá možnost navštívit mezi 9. až 17. hodinou pracoviště tvůrců různých výtvarných oborů, poznat je osobně a pohovořit s nimi o jejich tvorbě. Tuto příležitost v letošním ročníku poskytlo celkem 77 autorů, z našeho spolku to byli Z. Farský ml., I. Hirai, V. Plocek, L. Staňková, M. Ščigol, J. Krosch, J. Stiborík a O. Šlegr.

„Zlínské klapky“ jsou dlouholetou aukční akcí filmového festivalu pro děti a mládež ve Zlíně. Výtěžek jde na projekty studentů filmových oborů. Za nejvyšší částku byla letos vydražena klapka Jiřího Dudychy Zlatá rybka, a to ve výši 100 000 korun. Je to druhá nejvyšší cena za dobu trvání dražeb a autora těší, že mohl takovou částkou přispět ke vzniku studentských děl.

Pavel Matuška za svůj výtvarný humor získal další ocenění. Po úspěchu v Turecku a loňském v Itálii, si na své konto připsal další v Rumunsku, začátkem července obdržel 3. cenu z 1114 prací od 290 autorů z 62 zemí.

Nebývá pravidlem, že se na jedné výstavě sejdou tři generace výtvarníků jednoho rodu. V našem spolku se tato výjimečnost uskutečnila, když otec Zdeněk Farský malíř a grafik, syn řezbář a sochař, vnuk grafik, představili své práce v polském Kladsku. Na hojně navštívené vernisáži nechyběla ani početná skupina členů rady.

Týden po Velké pardubické se závod opakoval a místo koní si sedm kilometrů dlouhou trať vyzkoušeli běžci. Nechyběl ani náš publicista, nejstarší český maratoncěk Jiří Soukup (88). Závod dokončil

za velkého potlesku a v cíli se vši skromností řekl „Běhám to 30 let a dřív ty časy byly lepší“

Přednáška prof. PhDr. Karola Kuřky O Japonské architektuře, která rozšířila naši programovou nabídku vůči veřejnosti, byla velmi zajímavá a poutavá. Počet připravených míst nestačil počtu zájemců, kteří odcházeli po skončení programu velmi spokojeni.

Charitativní akci pořádanou společností ORION v Rychnově nad Kněžnou a Zámek Kostelec nad Orlicí, podpořili svými díly naši členové Josef Bavor, Zdeněk Karásek, Lucie Staňková a Miloš Vojír. Celková autorská cena 10500 Kč. Výsledek aukce ještě není znám a prodejní celková cena nám bude sdělena po aukci.

Lucie Rýdlová obeslala naši webovou stránku informací o její účasti na Salonu v Bois Colombes v předměstí Paříže

Předseda Josef Bavor a ředitelka divadla Eva Mikulková se dohodli na využívání výstavního prostoru Galerie u Klicperů členy UVU a to již od ledna 2016. Zájemci si podmínky sjednávají přímo s ředitelkou divadla.

ZE SCHŮZÍ RADY

V prvních měsících roku se členové rady na svých pravidelných schůzích zabývali přípravou jarní výroční členské schůze. Hlavním úkolem bylo vypracování nových stanov, nutných k registraci spolku podle nového Občanského zákoníku. Dosavadní stanovy vytvořené v roce 1990 tehdejšími celostátním vedením UVU neodpovídaly svou formou právním požadavkům a současným potřebám. Členská schůze 28. dubna tajnou volbou prodloužila stávajícímu vedení mandát na další dva roky a na následném zasedání konaném 7. května byly potvrzeny doposud zastávané posty a oblasti, o které se jednotliví zvolení členové starají. Předsedou rady se stal **Josef Bavor, Miloš Vojír a Jiří Dudycha** jsou místopředsedové. Rozdělení kompetencí: **Miloš Vojír** zajišťuje provoz kanceláře (kontaktního místa), finanční záležitosti, kontakt se sponzory, bankami a dodavateli, administrativu, aktualizaci webových stránek, fotodokumentaci výstav a akcí (společně s **Ivanou Lukavskou**), dále přípravu plakátů a pozvánek s jejich realizací, kompletní přípravu a realizaci katalogů. **Blanka Šimrádová** vykonává administrativní úkony včetně korespondence, zpracování žádostí o granty, vyúčtování hospodaření a kontakt s magistrátem. **Zdeněk Farský**, v součinnosti s **Evou Dlabáčkovou, Pavlem Matuškou, Rudolfem Marečkem, Jiřím Vavřinou a Jaroslavem Doležalem** realizují organizaci výstav, dopravu a konečnou instalaci. **Lucie Staňková, Jiří Šindler, Jiří Dudycha, Josef Bavor a Miloš Vo-**

jír mají na starosti propagaci, reklamu a kontakty s médii. **Josef Bavor** usku-tečňuje kontakt s veřejnými institucemi, partnerskými profesními organizacemi a koordinaci jednotlivých aktivit. Navíc připravuje výstavní program a realizaci autorských výstav v Galerii Na Hradě za spolupráce **Evě Dlabáčkové a Pavla Matušky. Darja Čejková a Pavel Matuška** se starají o kontakty se sponzorskými firmami. Revizními úkony je pověřena **Milada Harvilková**.

Po dvou letech byla připravena a realizována další společná výstava na zámku Kinských v Kostelci nad Orlicí pod názvem Výtvarné jaro. Při vernisáži vyslovil František Kinský přání, aby se po dobrých zkušenostech a ohlasech ve veřejnosti stalo z těchto výstav naší UVU pravidelné bienále. Tomuto přání jsme ochotně vyšli vstříc, příští Výtvarné jaro nás na tomto místě čeká v roce 2017. Členové rady se intenzivně věnovali také přípravě a organizaci každoročního Východočeského salonu UVU opět v Galerii Na Hradě v Hradci Králové. Ukončení výtvarného Salonu 6. 9. o 17. hodině, bylo mimořádně slavnostní. Přispěl k tomu koncert zpěvačky a kytaristky Marty Töpferové a již o hodinu dříve ochutnávka vín Vinselektu Michlovského, letošního sponzora. Navrhnutá dernisáž obsahující koncert s ochutnávkou vína se ukázala příjemným zpestřením a důstojným obohacením závěru výstavy. Zasluhu na přípravě dernisáže má především člen rady Zdeněk Farský ml., velkou technickou pomoc s ozvučením koncertu poskytl náš další kolega Miloš Chromek.

Koncem srpna využila většina členů rady společně návštěvy vernisáže výstavy kolegů Farských - Zdeňka st., Zdeňka ml. a Pavla - v Kladsku i k prohlédnutí prostor, kde podle dohody s polskými kolegy uskutečníme v dubnu příštího roku naši spolkovou výstavu.

Dne 10. září nám bylo doručeno usnesení Krajského soudu v Hradci Králové o zápisu názvu „Unie výtvarných umělců, z. s. Hradec Králové“ do spolkového rejstříku. Tímto aktem se místo „oblastního sdružení“ stáváme „zapsaným spolkem“.

V letošním roce se naše řady rozšířily a omladily. V listopadu byli po projednání v radě přijati noví členové: Stanislav Kulda (1957) – malíř a grafik, Petra Smutková (1976) – malířka a ilustrátorka, Lukáš Kadlec (1986) – architekt a malíř.

Z iniciativy rady byli našim kolegům Pavlu Matuškoví, jubilačním Oldřichu Tlustošovi a Václavu Zemanovi uspořádány v Galerii Na Hradě výstavy.

Trvalou součástí práce rady UVU zůstává snaha zajistit finanční prostředky na podporu činnosti spolku ze strany Magistrátu města, Krajského úřadu i od soukromých sponzorů.

Josef Bavor

Orlická galerie

Muzeum a galerie Orlických hor
v Rychnově nad Kněžnou

Orlická galerie
Rychnov nad Kněžnou
Kolowratská 1
516 01 Rychnov nad Kněžnou
Provozovatel:
Muzeum a galerie Orlických hor
v Rychnově nad Kněžnou
Jiráskova 2
516 01 Rychnov nad Kněžnou
Zprostředkovatel: PhDr. Karel Jaroš
E-mail: galerie@moh.cz, www.moh.cz
telefon: 494 534 015
Otevřeno celoročně mimo pondělí
květen až září 9 – 13, 14 – 17 hodin
duben až říjen 9 – 13, 14 – 16 hodin

Pohled do expozice, foto archiv galerie

V letošním roce si Orlická galerie, dodnes působící v Kolowratském zámku v Rychnově nad Kněžnou, připomíná 50 let od zahájení činnosti. Santiniovské II. zámecké patro však sloužilo výtvarnému umění a jeho prezentaci již dříve, kdy zde po svém založení našel azyl na roky 1953 – 1962 hradecká Krajská galerie. Důvodem byly chybějící prostory v Hradci Králové. Krajská galerie zámeckou mansardu pro výstavní aktivity upravila a od října 1954 programově naplnila. Když svoje dočasné působiště koncem roku 1962 opustila, uvolněné nevyužité prostory se staly příležitostí pro tehdejší Svaz čs. výtvarných umělců k organizování dvou velkých přehlídek současného výtvarného umění Rychnov '63 a Rychnov '64. 1. ledna 1965 vznikla Orlická galerie jako nový, samostatný subjekt, ale nepřerušila pouta s Hradcem Králové a pokračovala i ve spolupráci se Svazem čs. výtvarných umělců i jeho nástupcem Svazem českých výtvarných umělců (předchůdcem Unie), kdy byly v Orlické galerii uskutečněny, mimo individuální výstavy regionálních tvůrců, přehlídky krajské výtvarné tvorby (1966, 1971, 1975, 1980, 1985). Po ztrátě samostatnosti na krátkou dobu (1998-2003) sbírkou Orlické galerie spravovala Galerie moderního umění v Hradci Králové a to do

okamžiku, než ji předala novému subjektu, dnešnímu provozovateli Muzeu a galerii Orlických hor. Také v těchto obdobích Orlická galerie poskytla prostor řadě členů Unie k prezentaci jejich tvorby.

V současnosti se galerie programově soustřeďuje na regionální výtvarné umění a českou krajinomalbu konce 19. století a celé 20. století. Výstavní prostory dnes již Kolowratského zámku jsou i nadále situovány ve II. zámeckém poschodí a byl také zachován přístup točitým schodištěm. Výstavní sály zabírají tři křídla a galerii čtvrtého křídla zámku o rozloze cca 1050 m². V severním křídle a na chodbách je umístěna stálá expozice Malíři Orlických hor, kde jsou k vidění oba Slavičkové, Beneš, Nejedlý, Štolovský, Masaryk, Hlavsa, Trampota, Holý, Hegr, Matička, Fišárek, Hrbek, Wiesner, Černý, Kaločová, Hubáček, Žufan, Ronovský, Kaloč Jiří a Robin, Lamr, Hanuš, Mařatka, Zemánek, Kubíček, Preclík. Ke stálé expozici patří také Památník sochaře Karla Hladíka, umístěný v galerii jižního křídla. Východní a západní křídlo jsou vyhrazeny pro sezonní výstavy probíhající od dubna do konce října v rozsahu šesti až devíti výstav ve třech termínech – jarní, letní, podzimní. Podmínky pro případné zájemce vycházejí z finančních možností zřizovatele a následné dohody s autorem.

VÝSTAVY

BROUMOV

‡ Městská knihovna, 26. 6. – 10. 9.

Pavel Rejtar – Fotograf a básník

ČESKÁ SKALICE

‡ Výstavní síň Na chodbě, 22. 6. – 9. 8.

Leona Kuřková – Z přírody, kresby, ilustrace, plastiky

HOLICE

‡ Galerie KD, 6. – 28. 2.

Petr Špaček - Obrazy

HRADEC KRÁLOVÉ

‡ Restaurace Pod terasami, 5. 1. – 16. 2.

Zdeněk Karásek – Akvarely

‡ Filharmonie HK, 14. 1. – 28. 2.

Jiří Vavřina 70 – Obrazy

‡ Galerie Na Hradě, 18. 2. – 16. 3.

Pavel Matuška – Usmívání, kresba, malba, řezba

‡ Galerie Barbara, 2. – 30. 4.

Jan Brabenec, **Jiří Dudycha** – Ptákoviny

‡ LF, Šimkova 840, 23. 4. – 23. 5.

Helena Bednářová – Obrazy

‡ Restaurace Dobromysl, 1. 5. – 31. 5.

Zdeněk Karásek – Akvarely

‡ Galerie u Klicperů, 16. 5. – 29. 6.

Dagmar Jirousková – Krajina, autorský ruční papír

Pavel Hubáček – Obrazy, objekty

‡ Galerie Na mostě, 31. 8. – 25. 9.

Oldřich Páleníček – Retro

ex libris, novoročenky, užitá grafika

‡ Klicperovo divadlo, 12. 9. – 11. 11.

Jan Černoš – Obrazy, grafika

‡ Galerie Na Hradě, 9. 9. – 12. 10.

Oldřich Tlustoš – Obrazy, sochy, medaile

‡ Galerie Artičok, 25. 9. – 31. 10.

Pavel Matuška – Usmívání

‡ Galerie Na mostě, 29. 9. – 23. 10.

Oldřich Tlustoš – Návrhy

mincí, medailí a kresby, obrazy

‡ Galerie na Hradě, 14. 10. – 16. 11.

Václav Zeman – Obrazy, plakáty

‡ Knihovna města, 2. – 27. 11.

Miloš Chromek – 51 odstínů šedi s kapkou barevna

‡ Galerie Barbara, 5. – 28. 11

Václav Macháň – Obrazy

Darja Čejková – Keramika

‡ Galerie u Klicperů, 14. 11. – 7. 1. 2016

Jan Dinga – Obrazy

JÍČÍN

‡ Zámecká galerie, 30. 1. – 1. 3.

Miroslav Říha – skleněná plastika, návrhy interiéru

JIHLAVA

‡ Muzeum Vysočiny, 19. 6. – 30. 8.

Pavel Matuška – Usmívání, kresba, malba, řezba

KLADNO

‡ Galerie Kladenského zámku, 2. 4. – 10. 5.

Miroslav Prošek, **Jan Dinga** – Souznění

KLADSKO (PL)

‡ Kulturní dům, 29. 8. – 27. 9.

3 x Farský – malířství, sochařství, grafika

KUTNÁ HORA

‡ Galerie Spolkový dům, 6. – 31. 7.

Jiří Křiklava – Obrazy

LÁNY

‡ Muzeum T. G. M., 5. – 14. 6.

Jan Dinga – Obrazy

LITOMYSL

‡ Ateliér DUKE, 13. – 16. 11.

DUDYCHA – Vánoce s Dudychovou keramikou

s doprovodným programem

Jan Dinga – Obrazy

NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

‡ Městská galerie Zázvorka, 19. 2. – 18. 4.

Zdeněk Farský – Obrazy

PARDUBICE

‡ Zelená Brána, 30. 6. – 30. 8.

Jiří Vavřina - Obrazy

POTŠTEJN

‡ Galerie P, 20. 6. – 6. 9.

Jaroslav Malátek, **Vladimír Plocek**, Vladimíra

Bednářová, Sylvie Majerová, Josef Filip – Obrazy,

grafika, fotografie, umělecký šperk, batika, sochy

PRAHA

‡ Galerie Domino, 9. 4. – 7. 5.

Lucie Staňková, Jiří Šindler Gen 2 set

SEMILY

‡ Muzeum a Pojizerská galerie, 26. 2. – 29. 3.

Michail Ščigol – Obrazy Z deníku Franze Kafky

SKUTEČ

‡ Městské muzeum, 23. 4. – 7. 6.

Václav Zeman – Obrazy 1960 - 2015

SVRATKA

‡ Bývalá MŠ, 1. – 30. 7.

Petr Balíček – Obrazy, fotografie

ŠPINDLERŮV MLÝN

‡ Kongresový sál Harmoy club, 14. 6. – 14. 9.

Miroslav Říha – Skleněné plastiky,

tavené a kombinované

TRUTNOV

‡ Galerie Drak, 10. 7. – 9. 8.

Jan Černoš – Příběhy ticha

USTÍ NAD LABEM

‡ U Auly PF UJEP, 17. 2. – 15. 3.

Jan Dinga – Návrhy

USTÍ NAD ORLICÍ

‡ Galerie pod radnicí, 5. – 28. 6.

Jiří Křiklava – Obrazy a fotografie

VSETÍN

‡ Galerie v poschodí, 26. 3. – 24. 4.

Pavel Matuška – Usmívání

VYSOKÉ MÝTO

‡ Městská galerie, 10. 5. – 7. 6.

Radka Brúnová, **Lucie Staňková,**

Miloš Chromek – Labyrintál N°3

paleta č. 6 10. 12. 2015

Nepravdivé noviny

UNIE VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ

Zapsaný spolek Hradec Králové

Baarová 1381, 500 02 Hradec Králové

tel/fax: 495 523 175, www.uvuhk.cz

vydává Rada UNIE

uzávěrka vydání: 30. 11. 2015

Redakčně a graficky připravil: Jiří Marbach,

tel: 776 302 137, e-mail: marbach.nmmn@email.cz

Jazyková úprava: Zdeněk Rosák

Lito a tisk: LOSENICKÝ - polygrafický závod s.r.o.

Náklad 200 ks, Neoprodejné.

Petr Balíček ve Svatce

Českomoravská vysočina je kolébku řady umělců, zejména výtvarníků. Prázdniny jsou v této oblasti obdobím mnoha výstav a jedna z nich byla ve Svatce, kde prezentoval svoji fotografickou a malířskou tvorbu hradecký Petr Balíček. Nutno dodat, svratecký rodák. Tam jsou Petrovy kořeny, tam se otevírala duše budoucího pábitele obrazu. Balíčková tvorba zaujala výrazné místo jak ve fotografii, tak v malířství, ve kterém zdaleka není uzavřená. Řada odborných statí, encyklopedie, sbírky galerií, výstavy, to jsou jednoznačné bilance jeho práce. Jak vše při ohlednutí vidí samotný autor, o tom si ve Svatce povídal s Pavlem Rejtar:

Pohledy do expozice, foto P. Rejtar

„Můj tatínek byl ředitelem školy ve Svatce a zároveň velmi dobrým a respektovaným malířem – krajinářem. Vždycky mě přitahovala vůně terpentýnu a olejových barev z tátova ateliéru, rituály napínání plátna, šepsování, rámování a hlavně mystérium toho, čemu se vznešeně říká umělecká tvorba. Mnoho lidí mi říká a říká, že mají doma tátovy obrazy. Ty mě kdysi dávno svérázně doprovodily i na studiích. Šel jsem tehdy na Albertově hodně nejistě na náročnou zkoušku z elektrochemie. Examinátor, obávaný mladý elegant, otevřel můj index a povídá: Vy jste Balíček? Není váš otec náhodou malíř? My máme doma jeho obrazy. Ledy roztály, dostal jsem lehké otázky, za jedna a pozdravujte doma. Ale sám jsem si na malování velice dlouho netroufl.

Fotografování jsem poznal asi v 10 letech. Tehdy mě vzal kamarád Zástěra do zatemněného kutlochu s červeným světýlkem a třemi polévkovými talíři s roztoky. Předvedl mi, jak se osvětlením kopírovacího rámečku převede negativ 6x6 na stejně velký papírový obrázek. Byl jsem tím okouzlen a také odchycen na dalších čtyřicet let.

Moje vlastní fotografování probíhalo vždy v uzavřených a ukončených cyklech, ale bylo hodně přelétavé, často jsem měnil náměty. Taková tematická proměnlivost není dobrá pro charakterizaci autora a pro jeho patřičné zařazení. Nejčastěji jsem uváděn jako jeden ze zakladatelů tzv. nové vlny české inscenované fotografie 70. let, ke které se dnes teoretici rádi vracejí. Tehdy jsme spolu s kamarádem Milanem Michlem aranžovali dívčí portréty s použitím různých rekvizit a nezvyklých prostředí ve snaze o podivnost, panoptikálnost, absurditu. Byla to naše opožděná reakce na umělecký kvas 60. let, novou figuraci ve výtvarnictví, na Menzela, Chytilovou, Formana, Jireše ve filmu, na Hrabala, Škvoreckého, Kunderu. Později jsem se zabýval výtvarným dokumentem, předělával jsem historické fotografie, dělal montáže. Ale především jsem zpracoval tři rozsáhlé cykly eticky problémové fotografie - o postižených dětech, o odchylné sexualitě a o šarlatánství v léčení. Ve své době to bylo neobvyklé a docela drzé.

V 80. letech mě zaujaly nové výtvarné směry jako happening, konceptuální umění, minimal art, body art, land art, sekvence, event a další. V té době tupé normalizace zcela chyběly informace o těchto nových směrech, našťástí se v Jazzové sekci našli odvážlivci v čele s Karlem Srpem, kteří o tom vydali skvělou dvoudílnou příručku. V těchto intencích jsem potom zpracoval několik vlastních cyklů.

Můj přechod od fotografie k malování byl nárazový. Těsně po 17. listopadu 89 jsem zvětšoval svoje poslední nová zátíší a najednou v rádiu zpívají zakázaní Kubišová a Matuška. Nesmírná euforie! Začalo být jasné, že se bolševikovi hroučí režim. V následujících hektických dnech jsem začal ztrácet o svoje fotografování zájem. Rozhodl jsem se, že v novém režimu chci dělat něco nového a že zkusím malovat. A od té doby jsem už neudělal jedinou novou výtvarnou fotografii. K těm starým se ale rád a často vracím, digitalizuji je a v počítači předělávám, opravuji, kombinuji, barvím.

Když jsem se rozhodl pro malování, musel jsem vyřešit, co a jak budu malovat. Vymyslel jsem si, že to budou otevřená ženská těla, ve kterých si vyvedu vlastní anatomii. Od ženské anatomie jsem pak přešel k obecně bio-

logickým a společenským námětům a jevům. Také jsem v dalších letech zjistil, že je daleko výhodnější místo štětcem malovat počítačem, dneska to tak dělá už hodně výtvarníků. Troufám si tvrdit, že moje malování je obtížně zařaditelné, protože jsem si všechno z gruntu vymyslel sám, nikde se neučil a nikoho nekopíroval. Ale výjimkou je můj úplně poslední cyklus geometrických abstrakcí, ve kterých otevřeně uctívám Kolíbala, Malicha a Kupku. Mám také vlastní verzi slavného Výkřiku, Edvard Munch byl mimochodem také vášnivým fotografem a rád pořizoval autoportréty.

Z cyklu Protokol o těle, 1986, digitální úprava 2010, C – print, 45 x 60 cm

Tím, co se mně v mojí výtvarné produkci asi nejvíc povedlo a čeho si nejvíc cením, je fotografický cyklus Protokol o těle (digitální přepracování 2010). Těžišťe cyklu lze spatřovat v úhlu pohledu na lidské tělo. Tradičním a stále opakovaným přístupem k tomuto námětu je zpodobňování mladého ženského těla jako zdroje estetického a erotického prožitku. V mém Protokolu je vše jinak. Je zde podrobeno zkoumání a úvaze tělo bolavé, nemocniční, stárnoucí - tělo nepřátelské. Kdo pracuje ve zdravotnictví, dobře ví, co všechno se s tělem může dít a děje, jaké medicínské zákroky a zásahy může tělo podstoupit a přežít. Proto je cyklus trochu krvavý a také trochu surový. Jde tam o moje vlastní tělo, zrcátkem jsem si vybíral záběry a moje žena ostříla a mačkala spoušť“.

Že o jeho fotografie projevila zájem londýnská The Archive of Modern Conflict, bylo již psáno v roce 2013. Za pár měsíců poté si další fotografie odvezl kurátor Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Autora to těší a nelze se divit.